

Škocjanske jame, razkošje kraških zakladov

Našim vnukom v dar

Varujmo bisere slovenske narave

Park Škocjanske jame
Slovenija

CONVENTION ON WETLANDS
(Ramsar, Iran, 1971)

*Mogočni udornjaci Velika in Mala dolina
sta domovanje enkratnemu prepletu rastlin in živali.*

Natura 2000

Natura 2000 je ekološko omrežje, ki se postopoma razvija v vseh državah Evropske unije. Vanj so vključena vsa območja, ki so pomembna za ohranjanje ogroženih rastlin, živali in njihovih življenjskih okolij.

Škocjanske jame so domovanje kar 15 vrst netopirjev. Tu prezimujejo, pozno pomladi in poleti pa se zadržujejo v njih porodniške kolonije - skupine samic z mladiči. Med njimi je tudi netopir veliki podkovnjak, ki je pri nas in širše v Evropi že ogrožen.

Zakaj Natura 2000?

- Ker je v Evropi vse manj naravnih življenjskih prostorov.
- Ker so se zaradi tega mnoge občutljive vrste rastlin in živali znašle na robu preživetja ali celo izumrle.
- Ker moramo, da bi ohranili naravo, ukrepati skupaj.

Del evropskega omrežja Natura 2000 naj bi postale tudi Škocjanske jame.

Pisano bogastvo skalnih razpok

Škocjanske jame so vpisane v seznam svetovne kulturne in naravne dediščine in priznane kot prvo podzemno Ramsarsko mokrišče pod okriljem Unesca. Poleg jam sta pomembni tudi udornici Velika in Mala dolina, kjer so posebnost rastline in živali, ki bogatijo na videz nežive skalne razpoke.

Kot ostanek zadnje poledenitve so v dolinah ostale rastline in živali, ki sicer živijo le v podnebju, kakršno je danes v Alpah, in take, ki navadno uspevajo le v toplem Sredozemlju. Najdejo pa se tudi posebnosti, ki sicer uspevajo le v Dinarskem svetu, kot na primer Justinova zvončica. V globokih in senčnih

Skalne razpoke na prepadnih stenah Velike doline.

dolinah, ki se imenujejo udornice, se na dnu zadržuje težji in bolj hladen zrak. Tu najdemo nekatere alpske vrste, med katerimi spomladi rumeno žarijo cvetovi avriklja. Le nekaj

deset metrov višje, na stropu jam in na robu udornic, pa se nahajajo rastline, ki jim bolj prija toplota. Taki so, na primer, nežni venerini lasci in lobodika ter beluš in ruj.

Zakaj je živi svet Škocjanskih jam tudi evropskega pomena?

- Na stenah udornic in v skalnih razpokah se mešajo gorske in sredozemske vrste rastlin in živali.
- V Škocjanskih jamah žive populacije ogroženih netopirjev in človeške ribice. Območje je pomembno za ptice in dvoživke.
- Tu so se ohranila kraška suha travišča s številnimi pomembnimi in tipičnimi predstavniki rastlin in živali.

Škocjanske jame v območju Nature 2000

Kje lahko izvem več?

- Tomaž Zorman in Vanja Debevec Gerjevič, Park Škocjanske jame, Škocjan 2, 6215 Divača, tel. 05 708 2100, tomaz.zorman@psj.gov.si, vanja.debevec@psj.gov.si
- spletna stran Parka Škocjanske jame: www.park-skocjanske-jame.si/
- spletna stran MOP Natura 2000: www.natura2000.gov.si, info.mop@gov.si
- spletna stran Evropske komisije o Naturi 2000: www.europa.eu.int/comm/environment/nature/natura.htm

Zgibanka je del serije, s katero predstavljamo predlagana območja Natura 2000 | Besedilo: Vanja Debevec Gerjevič in Tomaž Zorman | Fotografije: Andrej Hudoklin ter Rihard Baša, Borut Peric in Tomaž Zorman - vse Arhiv PŠJ | Zemljevida: Urša Mežan | Oblikovanje: Andrejka Čufer | Postavitve: Znamka 111 | Izdalo: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ljubljana, 2003.

Kaj lahko storimo?

Nekaj primerov:

- Suhe kraške travnike vzdržujemo z redno košnjo.
- Ne vznemirjamo živali v jamah.
- Skrbimo, da je voda v Reki tako bistra, da je lahko v ponos vsem prebivalcem, kopalcem, ribičem in jamarjem ter drugim, ki so povezani s to pokrajino.
- Skupaj z upravo parka sodelujemo pri nadzoru in projektih ter s svojimi predlogi, idejami in ravnanjem aktivno izvajamo varovanje naravne in kulturne dediščine.
- Naravo varujemo pred požari.